Romeinse Tragedies - HF2007/TA
Bijgedragen door Wijbrand Schaap
zondag 17 juni 2007
Laatst geupdate op maandag 18 juni 2007
Prachtig acteerwerk in te wankele toneelmarathon

Amsterdam (GPD) _ Het gepeupel stinkt uit de bek. Daar zijn lieden van nobel bloed het roerend over eens. De
Romeinse veldheer Coriolanus bekloeg zich er in de 5e eeuw voor Christus al over. Een dikke vierhonderd jaar later
dacht Cleopatra, de onfortuinlijke vorstin van Egypte, er net zo over. Zes uur Romeinse Tragedies van Shakespeare door
Toneelgroep Amsterdam heeft ons in ieder geval dàt geleerd. Heel veel meer zat er, inhoudelijk gesproken, dit keer niet
in. Ook al speelden alle acteurs de sterren van de hemel.

Shakespeare schreef aan het begin van de zeventiende eeuw drie toneelstukken die het antieke Rome als decor
hadden. Julius Caesar schreef hij het eerst. Het beschrijft hoe Caesar door politieke tegenstanders vermoord wordt. Het
stuk is beroemd, al is het maar vanwege de legendarische quote 'Et tu, Brute?' (Ook Gij, Brutus?). Steeds wanneer er
ergens, overdrachtelijk of niet, een politieke broedermoord wordt gepleegd, duikt die Brutusquote op.
Coriolanus speelt in de vroege Romeinse geschiedenis en beschrijft hoe een veldheer na een overwinning weigert te
buigen voor het volk dat hem wil belonen. Draaikontende volksvertegenwoordigers maken zijn bestaan in Rome
onmogelijk en Coriolanus valt Rome aan, als aanvoerder van de legers die hij eerst versloeg.
Coriolanus is een voorloper van Pim Fortuyn, net als Caesar. Die actuele noot maakt de eerste helft van de zes uur
durende marathonvoorstelling het interessantst. Je ziet zelfs een mooie spiegeling: de hedendaagse politiek inspireert de
spelers zo sterk dat de scheidslijn tussen politiek en theater vervaagt. Dat is ook te danken aan de lekker tegendraadse,
maar heel ritmische vertaling van taalmeester Tom Kleijn.
Antonius & Cleopatra, het laatste van de drie Romeinse stukken, is vervolgens nauwelijks nog politiek te noemen.
Natuurlijk, er zijn machtspelletjes aan de gang, maar het hoofdthema van dit stuk is toch echt de tragische liefde en,
natuurlijk, de neus van Cleopatra, die nu met een leuk bedacht pleistertje het gezicht van steractrice Chris Nietvelt siert.
Omdat de laatste helft een standaard liefdestragedie gespeeld wordt. raak je de inhoudelijke lijn kwijt. Die raak je ook
kwijt door de vormgeving. Speciale attractie in de eerste helft is namelijk dat je als toeschouwer vrij mag rondlopen door
de zaal en op het toneel, waar zich ook de buffetten voor de drankjes en - karig uitgevallen - hapjes bevinden.
Nu werkt dat op zich heel spannende vormidee maar half. Gezeten op het toneel ben je dan wel dicht bij al die spelers,
maar die vertellen hun verhaal toch vooral aan de tribune, zodat je meestal tegen ruggen aan kijkt. Ook al staan er
monitors, die tonen soms maar de helft van de handeling, dus daar heb je weinig aan. Je zit dus het beste in de zaal,
maar het vervelende is dat je dat prachtplekje kwijt bent als je even voor een hapje of een sanitaire stop de zaal uit moet.
In het Antonius en Cleopatra deel mag je niet meer vrij bewegen en zit je vast in de zaal. Dan is het opeens gewoon
toneel geworden. Ondanks het prachtige spel van Chris Nietvelt en Hans Kesting wordt dat knap langdradig, omdat in dit
stuk ook veel minder tekst is geschrapt dan in de eerste twee delen.

Deze bewerkingskeuze om de meest politieke stukken sterk te couperen ten gunste van het klassieke liefdespaar, doet
de avond geen goed. Zijn er redenen om desondanks toch te gaan? Jawel. Frieda Pittoors is er een van: nu eens niet
zwijgend maar stevig acterend. Jacob Derwig is altijd al een omweg waard en voor de Antoniusmonoloog van Hans
Kesting moet je afspraken afzeggen.
Dat dan weer wel.
Gezien: Première op 17 juni van Romeinse Tragedies van Shakespeare door Toneelgroep Amsterdam. Nog te zien t/m
30 september in onder meer Amsterdam en Eindhoven. Inlichtingen: www.toneelgroepamsterdam.nl
De Theatersite van wijbrandschaap.nl
http://wijbrandschaap.nl/tekst
Powered by Joomla!
Gegenereerd op: 7 September, 2010, 08:23